

Z obsahu: Komise přijala pravidla pro bezplatné povolenky na teplo | Pevnější propojení Švýcarska s EU
| Čína s Ruskem otevřely první společný ropovod ESPO | Komise dala zelenou spojení společností
General Electric a Dresser | Novelizace MiFID směrnice změní prostředí komoditních derivátů

VÁŽENÍ ČTENÁŘI,

s novým rokem Vám znovu přinášíme spoustu zajímavých zpráv z Evropské unie, nejen na téma energetika. V tomto čísle se například dozvíte, jaké sdělení přijala na konci minulého roku Evropská komise či o přijetí pravidel pro bezplatné povolenky na teplo. V rubrice novinek nejen evropských Vás dále informujeme o otevření čínsko-ruského ropovodu, o novém nalezišti zemního plynu na Blízkém východě nebo o tom, jak je na tom Itálie s opětovným povolením výstavby jaderných elektráren. V oblíbené rubrice FAQ Vám tentokrát odpovídáme na nejčastější otázky na téma „Evropský výzkum v oblasti jaderné energie“. Přinášíme Vám také novinky týkající se nových rozhodnutí Evropské komise, nyní například o dohodě mezi Evropskou unií a Ázerbajdžánem o dodávkách plynu nebo o státní pomoci velkému geotermálnímu bojleru v Alsasku. Jistě Vás také osloví témata mimo energetiku. V rubrice „Evropské zajímavosti a zprávy“ se můžete dočíst, že vstup Bulharska a Rumunska do Schengenu je v ohrožení a také, že domácnosti jsou největším plátcem ekologických daní v Evropské unii. A o čem se teď nejvíce mluví? V energetice je to právě novelizace MiFID směrnice.

S přáním příjemného čtení a bílé Ladovské zimy za okny

Zuzana Krejčířiková

ČEZ, a. s. Evropská agenda,

Duhová 2/1444, Praha, 140 53, eu@cez.cz

Zuzana Krejčířiková, manažerka pro evropskou agendu,
+420 211 042 509, zuzana.krejcirikova@cez.cz |

Jiří Horák, +420 211 042 510, jiri.horak03@cez.cz |

Lucie Horová, +420 211 042 704, lucie.horova@cez.cz |

Veronika Stejskalová, +420 211 042 445,

veronika.stejskalova@cez.cz |

Václav Lebeda, +420 211 042 580, vaclav.lebeda@cez.cz |

Bulletin je šířen pouze v elektronické podobě a bezplatně |
Texty a informace obsažené v tomto bulletinu jsou považovány za zdroj informací v rámci Skupiny ČEZ a širší veřejnosti. Rozmnožování těchto informací a textů je povoleno za podmínky, že je uveden jejich zdroj. Informace a texty vychází z údajů dostupných v době vydání tohoto bulletinu. Evropská agenda neručí za správnost a úplnost informací. | Obrázky použité v tomto bulletinu pochází z audiovizuální knihovny Evropské komise.

Komise přijala pravidla
pro bezplatné povolenky
na teplo

Pevnější propojení
Švýcarska s EU

Sdělení o tržním dohledu
nad EU ETS

Únorový energetický
summit

Snižování energetické
náročnosti v EU

Visegrádské propojení

KOMISE PŘIJALA PRAVIDLA PRO BEZPLATNÉ POVOLENKY NA TEPLLO

Evropská komise přijala v polovině prosince v souladu s revidovanou EU ETS směrnicí rozhodnutí o přidělování bezplatných povolenek pro teplo a sektory ohrožené únikem uhlíku (tzv. carbon leakage).

Dle směrnice musí být počet povolenek distribuovaných dotčeným zařízením zdarma, coby derogace z režimu plného aukcionování povolenek po roce 2013, založen na „benchmarcích“, tedy průměrném výkonu, kterého v daném odvětví nebo pododvětví dosáhlo 10 % nejúčinnějších zařízení v EU v letech 2007 a 2008. Pravidla, která přijala Komise a která nyní procházejí tříměsíčním skrutiniem v Evropském parlamentu a Radě, stanovují dané benchmarky pro jednotlivá odvětví a produkty.

Pro české teplárenství je klíčová výjimka, které se podařilo dosáhnout pro centrální vytápění domácností. Narozdíl od Komisei navrhovaného a tvrdě prosazovaného benchmarku založeném na zemním plynu, který by neúměrně znevýhodnil teplo vyráběné spalováním uhlí, bude pro dodávky tepla domácnostem možno místo diskriminačního benchmarku počet povolenek zdarma stanovit na základě historických emisí z let 2005–2008. Jedná se tak o pozitivní zprávu i pro ČEZ, byť se bohužel nepodařilo prosadit palivově specifický benchmark, který by dostatečně reflektoval roli uhlí při výrobě tepla v ČR. I v tomto případě však bude počet povolenek zdarma postupně klesat, v souladu s cílem EU většinu povolenek na konci třetího obchodovacího období dražit.

Více viz: [↗](#)

**ENERGETICKÁ
POLITIKA EU**

Komise přijala pravidla
pro bezplatné povolenky
na teplo

**Pevnější propojení
Švýcarska s EU**

Sdělení o tržním dohledu
nad EU ETS

Únorový energetický
summit

Snižování energetické
náročnosti v EU

Visegrádské propojení

PEVNĚJŠÍ PROPOJENÍ ŠVÝCARSKA S EU

Rada EU pro životní prostředí pověřila na svém zasedání koncem loňského prosince Evropskou komisi k zahájení vyjednávání se Švýcarskem s cílem propojit evropský systém obchodování s emisními povolenkami (EU ETS) se švýcarským systémem.

Je to poprvé, co se Evropská unie rozhodla rozšířit EU ETS o podobně fungující trh – v tomto případě Švýcarsko, které již sdílí evropský cíl snížení emisí CO₂ o 20 % do roku 2020 a jehož trh pokrývá asi 350 zařízení (ve srovnání s přibližně 10 000 zařízeními zahrnutými pod EU ETS). ETS jako takový se totiž nevztahuje pouze na země EU, ale jsou do něho zapojeny také Norsko, Lichtenštejnsko a Island, které však podobný systém před zavedením ETS neprovozovaly. Švýcarsko by se tak v případě úspěšného završení vstupních rozhovorů mohlo stát součástí EU ETS v roce 2013. Pro obě strany ze spojení plynou především ekonomické výhody vycházející z většího trhu. Ještě o krok dál šel ve svém projevu na konferenci ve Švýcarsku počátkem ledna evropský komisař pro energetiku Günther Oettinger, který vyjádřil přání začlenit Švýcarsko do jednotného evropského trhu s energiemi, ve kterém by tato alpská země hrála díky své geograficky centralizované poloze roli důležitého energetického uzlu. Švýcarsko by se také mělo stát členem Evropského sdružení provozovatelů přenosových soustav ENTSO-E; na druhou stranu by muselo Švýcarsko přijmout evropskou legislativu a harmonizovat pravidla pro provoz elektrifikační soustavy a pro nové investice do infrastruktury. Finální rozhodnutí o budoucnosti smlouvy o spolupráci mezi Švýcarskem a EU, která se projednává již od roku 2007, by mělo Švýcarsko přijmout kolem poloviny letošního roku.

Více viz: [📄](#) a také: [📄](#)

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

Komise přijala pravidla
pro bezplatné povolenky
na teplo

Pevnější propojení
Švýcarska s EU

Sdělení o tržním dohledu
nad EU ETS

Únorový energetický
summit

Snižování energetické
náročnosti v EU

Visegrádské propojení

SDĚLENÍ O TRŽNÍM DOHLEDU
NAD EU ETS

**Evropská komise přijala na konci prosince
minulého roku sdělení o dohledu nad evrop-
ským trhem s uhlíkem.**

Podnikla tak první krok k případnému legisla-
tivnímu návrhu v této oblasti ve druhé polovině
roku 2011. Cílem sdělení je primárně balance
stávajícího dohledu nad trhem s uhlíkem
v Evropě, který by měl do budoucna zabránit
mj. daňovým únikům, nepovoleným manipula-
cím s povolenkami a dalším podvodům. Mezi
ně v minulosti patřily např. podvody s DPH,
recyklace kjótských CER kreditů či internetové
útoky na registry povolenek.
Z prvotní analýzy, kterou Komise ve sdělení
provedla vyplývá, že nejpodstatnější část
evropského trhu s emisními povolenkami
podléhá patřičnému dohledu. Rovněž aukce,
které budou ve třetím obchodovacím období
klíčovým segmentem trhu, budou zcela
podrobeny tržnímu dohledu, stanoveném
Nařízením o aukcionování povolenek.
Dle Komise však v současnosti není dostateč-
ně regulován zejména spotový trh s povolenka-
mi. Do budoucna by proto případný legislativní
návrh, se kterým Komise může přijít po rozsáh-

lé veřejné konzultaci s účastníky trhu a dalšími
zainteresovanými subjekty, mohl pokrývat prá-
vě tuto oblast. Komise v této souvislosti zmiňu-
je např. možnost kategorizovat povolenky jako
finanční nástroje a trh s nimi tak plně zahrnout
do legislativy regulující finanční trhy.

Více viz: [21](#)

ÚNOROVÝ ENERGETICKÝ SUMMIT

**Energetika patří mezi jednu z priorit maďar-
ského předsednictví a proto také Maďarsko
naplánovalo vskutku historický summit.**

4. února 2011 se totiž v Bruselu sejdou nejvyšší
představitelé členských států včetně prezidenta
EU a předsedy Evropské komise, aby spolu
diskutovali výlučně o jediném tématu – ener-
getice. I když se agenda summitu může ještě
měnit, tato témata by v diskuzi určitě chybět
neměla: vnější energetická politika ve vztahu
k energetické bezpečnosti a udržitelnosti a fun-
gování energetického trhu a inovace. Zatímco
první téma prosazuje Předsednictví spolu se
stálým prezidentem EU, vnitřní trh a inovace
jsou tradičním imputem Evropské komise.
Předseda Komise M. Barroso doufá, že politici
v rámci diskuze ohledně dvou strategických
dokumentů – *strategie Energetika 2020* a *Pro-*

*gramu pro integrované evropské energetické
sítě* – najdou společnou řeč ke klíčovým ope-
račním otázkám energetického trhu. Těmi jsou
rozvoj a financování energetické infrastruktury,
zvyšování energetické účinnosti, podpora
inovací nebo obnovitelné zdroje energie (OZE).
K OZE by mohla proběhnout překvapivě silná
diskuze, jak naznačil krok německé kancléřky
A. Merkel. Ta si, v reakci na možnost otevření
diskuze o komparaci evropského a čínského
přístupu k OZE, vyžádala od zástupců domá-
cích energetik stanovisko k způsobu a míře
podpory OZE v Německu. Nicméně dle ně-
kterých komentátorů nelze očekávat, vzhledem
k úrovni mítinku, konkrétní závěry. Vrcholní
představitelé totiž většinou nejsou s problema-
tikou detailně seznámeni a pokud ano, využí-
vají toho spíše k prosazování národních zájmů
na úkor společného evropského postupu.

Více informací naleznete ve studii dostupné
na: [21](#)

SNIŽOVÁNÍ ENERGETICKÉ
NÁROČNOSTI V EU

**Evropská komise pokračuje ve snaze snížit
spotřebu energií o 20 % do roku 2020, což
je jeden ze tří cílů z oblasti boje EU proti
změnám klimatu schválených v roce 2008.**

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

Komise přijala pravidla
pro bezplatné povolenky
na teplo

Pevnější propojení
Švýcarska s EU

Sdělení o tržním dohledu
nad EU ETS

Únorový energetický
summit

Snižování energetické
náročnosti v EU

Visegrádské propojení

Vedle snižování emisí CO₂ a zvyšování podílu výroby energie z obnovitelných zdrojů je však tento cíl jako jediný formulován nezávazně.

Podle zdrojů Evropské komise je v současnosti na projekty realizující energetické úspory stále k dispozici přibližně 8 mld. EUR, což může plnění tohoto cíle výrazně usnadnit. Nedávné rozpočtové změny totiž umožnily, aby až 4 % prostředků z fondu soudržnosti mohla být investována do snížení energetické náročnosti budov, a to zejména do obydlí domácností. Toto čerpání však neprobíhá tak rychle, jak by mohlo, prozatím je vyčerpáno pouhých 205 mil. EUR. Proto se Komise snaží co nejrychleji zorganizovat setkání s evropskými energetickými agenturami i národními institucemi s cílem dojednat příslušné změny jejich operačních programů tak, aby byly schopny čerpat více zdrojů a tím získat reálnou šanci dosáhnout deklarovaného cíle, jehož splnění aktuálně vypadá jako nepravděpodobné – aktuální úspory totiž představují přibližně 10% snížení.

Výraznou úlohu v tomto úsilí bude rovněž hrát nový akční plán pro energetickou účinnost, který Komise představí v první polovině letošního roku a který bude odrážet rozhodnutí únorové Evropské rady o případné změně závaznosti cíle do roku 2020. Komise se v něm

bude snažit mj. identifikovat různé úrovně účinnosti pro jednotlivá průmyslová odvětví, ale i rozvinout trh energetické účinnosti společností (ESCOs).

Více viz: [21](#)

VISEGRÁDSKÉ PROPOJENÍ

Slovensko a Polsko souhlasily se zahájením studie proveditelnosti vzájemného plynovodu, který již dostal pracovní označení „Polsko-slovenské propojení“.

Finální rozhodnutí o tom, zda se bude projekt realizovat, se očekává v roce 2012. Spolupráci signoval polský a slovenský provozovatel soustavy pro přepravu zemního plynu a má formu záměru o spolupráci a rozvoj mezistátního propojení. Slovensko totiž patřilo v lednu 2008 mezi země nejvíce postižené plynovou krizí, a tento projekt tak představuje pouze logické vyústění jeho úsilí o zvýšení diverzifikace transportních tras. Projekt zároveň reprezentuje významnou součást tzv. severo-jihního propojení, které uvádějí jako jednu z priorit všechny strategie rozvoje infrastruktury EU. Finálním záměrem takového propojení je dosažení stavu, ve kterém budou moci zákazníci ze střední Evropy mít možnost využívat plyn získávaný

z pobaltského LNG terminálu Swinoujscie. V pozdější fázi bude prodloužen i přes slovensko-maďarskou hranici, čímž zvýší energetickou bezpečnost všech států V4. Účastníci předpokládají, že část prostředků by mohla být hrazena ze zdrojů EU, a to například s pomocí nového finančního nástroje, který Evropská komise plánuje představit ve druhé polovině letošního roku. Na podzim 2011 se plánuje otevření nového propojení mezi Českou republikou a Polskem s kapacitou 500 mil. m³ ročně, zatímco slovensko-polské propojení by mělo mít téměř desetinásobnou kapacitu a náklady na jeho vybudování by mohly dosáhnout 130 mil. EUR.

Více viz: [21](#)

**ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ**

**Izrael objevil nová
naleziště zemního plynu**

**Italský soud otevřel cestu
pro referendum**

**Čína s Ruskem otevřely
první společný ropovod
ESPO**

**Maďaři chtějí získat
většinu v chorvatské
ropné společnosti INA**

**IZRAEL OBJEVIL NOVÁ NALEZIŠTĚ
ZEMNÍHO PLYNU**

Nedaleko Izraele byla objevena velká podmořská naleziště zemního plynu.

Přes významné vývozní překážky a skutečnost, že pobřežní oblasti čítají méně než 1 % světových zásob plynu, je jasné, že tato naleziště představují nový impuls pro místní ekonomiku. Izrael byl vždy považován za zemi, která mimo zemědělské půdy nemá žádné zdroje a je vždy závislá na vnějších zdrojích energie. Tímto objevem se z Izraele může stát energeticky nezávislá země. První ložisko zemního plynu se jmenuje Tamara a má obsahovat asi 8 miliard m³ plynu, ve druhém ložisku jsou zásoby dvojnásobné. Odhaduje se, že v moři je celkem 122 bilionů m³ zemního plynu a 2 miliardy barelů ropy. Potenciální těžbu komplikuje spor týkající se místa nálezů. Naleziště se nacházejí v moři mezi Izraelem, Kyprem, Libanonem a Sýrií. Hranice mezi Izraelem a Libanonem nejsou z obou stran uznávány. Je tedy velmi pravděpodobné, že Libanon, který je s Izraelem více než 60 let ve válečném stavu, bude na zásoby uplatňovat vlastní nárok. Do sporu by se nyní měla vložit Organizace spojených národů.

Více viz: [👉](#)

ENERGETIKA V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

Izrael objevil nová
naleziště zemního plynu

Italský soud otevřel cestu
pro referendum

Čína s Ruskem otevřely
první společný ropovod
ESPO

Maďaři chtějí získat
většinu v chorvatské
ropné společnosti INA

ITALSKÝ SOUD OTEVŘEL CESTU PRO REFERENDUM

Podle rozhodnutí italského ústavního soudu může Itálie uskutečnit referendum o opětovném povolení výstavby jaderných elektráren v zemi.

K uzavření jaderných elektráren došlo v roce 1987 po katastrofě v Černobylu. Soud ve svém prohlášení uvedl, že po zhodnocení všech faktorů je referendum v této otázce přípustné. Italský premiér Silvio Berlusconi již krátce po svém zvolení v roce 2008 oznámil, že Itálie by měla vyjít vstříc jaderné energii, aby snížila svou závislost na dodávkách ropy a zemního

plynu. Vláda nyní plánuje začít s výstavbou jaderných elektráren v příštích několika letech, s jejich spouštěním se počítá k roku 2020.

Více viz: [↗](#)

ČÍNA S RUSKEM OTEVŘELY PRVNÍ SPOLEČNÝ ROPOVOD ESPO

V sobotu 1. ledna otevřela Čína společně s Ruskem první společný ropovod ESPO (East Siberia Pacific Ocean), který může podle odhadů dodat na čínský trh až 30 milionů tun ropy ročně.

Tímto krokem Kreml dává najevo, že si jasně uvědomuje potenciál spolupráce s asijskými trhy. Úplné dokončení ropovodu ESPO je naplánované na rok 2014 a jeho celková délka by měla dosáhnout 4700 kilometrů. Dalším společným krokem obou zemí je pokračující jednání o dodávkách ruského plynu. Tato jednání trvají již šest let a obě strany by je rády uzavřely v letošním roce, nejlépe do léta. Důvodem zdlouhavosti jednání je neústupnost čínské strany v otázce ceny ruského plynu. Poslední nabídka Číňanů – 150 dolarů za 1000 m³ plynu – je o polovinu nižší, než činí cena, kterou platí Evropa.

Více viz: [↗](#)

MAĎAŘI CHTĚJÍ ZÍSKAT VĚTŠINU V CHORVATSKÉ ROPNÉ SPOLEČNOSTI INA

Dne 14. ledna vypršela platnost veřejné nabídky maďarské ropné a plynárenské společnosti MOL na odkup akcií chorvatské ropné společnosti INA.

Jejich cena se dostala na 2800 kun za akcii, což činí šedesátiprocentní prémii proti kurzu společnosti INA na záhřebské burze. Tato nabídka byla zaměřena na drobné akcionáře, mezi které je rozděleno 8 % akcií společnosti INA.

Společnost MOL v současné době vlastní 47,2 % akcií a netají se tím, že by ráda získala nadpoloviční většinu. Druhým hlavním akcionářem je chorvatský stát, který vlastní 44,8 % společnosti.

Více viz: [↗](#)

**EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI**

Realizovatelnost transevropské transportní sítě pro CO₂

Březnový vstup Rumunska a Bulharska do Schengenu ohrožen

Je Evropa na správné cestě splnit cíle OZE do roku 2020?

Domácnosti největším plátcem ekologických daní v EU

REALIZOVATELNOST TRANSEVROPSKÉ TRANSPORTNÍ SÍTĚ PRO CO₂

V listopadu minulého roku Společné výzkumné středisko (JRC) Evropské komise publikovalo, jako svůj příspěvek ke sdělení Komise k prioritám budoucí evropské energetické infrastruktury a k aktuálně probíhající diskuzi o dostupnosti a realizovatelnosti technologie zachycování a ukládání CO₂ (CCS), zajímavou studii pod názvem *Rozvoj a nákladovost transevropské přepravní sítě pro CO₂*.

Technologie CCS je považována, při respektování přírodních specifik a technologické vybavenosti, za jednu z neslibnějších možností snižování emisí CO₂ pocházejících z fosilních elektráren a těžkého průmyslu a za klíčový prvek transformace tradiční ekonomiky založené na spalování fosilních paliv na budoucí nízkouhlíkovou ekonomiku.

Za předpokladu, že rozvoj evropské přepravní sítě bude ovlivněn tempem a rozsahem aplikace technologie CCS a stupněm koordinace, studie dochází k logickému závěru: zatímco v krátkodobém až střednědobém horizontu bude rozvoj CCS charakteristický výstavbou potrubí spojujících jednotlivé zdroje CO₂ s jed-

notlivými úložišti, z hlediska nákladů je efektivnější propojení několika plynovodů (vytváření tzv. CCS klastrů) podél integrovaných koridorů, které umožní progresivní zapojování zařízení CCS a využívání výhod plynoucích z koordinované sítě.

Řečí čísel, do roku 2020 bude vybudováno přibližně 2.000 km potrubí při nákladech 2,5 mld. EUR přepravující 36 miliónů tun CO₂ ročně, což znamená využití kapacity pouze ze 7–8 procent. Ke zlepšení dochází po roce 2020 a zejména po roce 2030 připojením CCS klastrů v oblasti Severního moře, Pyrenejského poloostrova či na Balkáně.

Stupňující se přeshraniční spolupráce znamená výnosy z rozsahu a komercializaci technologie CCS. V roce 2050 síť pokrývá zhruba 20.000 km, celkové investice dosahují 29 mld. EUR a je přepravováno a ukládáno asi 900 Mt CO₂ ročně. Musí být ovšem splněny následující podmínky: sofistikované a koordinované plánování sítě; koordinace národních orgánů; zapojení veřejných financí a celoevropská specifikace toků CO₂.

Více informací naleznete ve studii dostupné na: [↗](#)

BŘEZNOVÝ VSTUP RUMUNSKA A BULHARSKA DO SCHENGENU OHROŽEN

Rumunsko a Bulharsko se pravděpodobně nestanou v březnu tohoto roku součástí Schengenského prostoru, jak bylo původně plánováno.

Důvodem je zejména technická nepřipravenost obou zemí, především pak Bulharska, které se potýká s potížemi v zajištění své hranice s Tureckem. Proti jejich březnovému vstupu se na konci prosince rovněž ostře postavila Francie a Německo – v dopise Evropské komise upozorňovaly zejm. na nedostatky v legislativě

EVROPSKÉ ZPRÁVY A ZAJÍMAVOSTI

Realizovatelnost transevropské transportní sítě pro CO₂

Březnový vstup Rumunska a Bulharska do Schengenu ohrožen

Je Evropa na správné cestě splnit cíle OZE do roku 2020?

Domácnosti největším plátcem ekologických daní v EU

a administrativě a to především v oblasti soudnictví a vnitra.

Podle některých zdrojů je proti plánovanému datu přístupu obou zemí do zóny bez vnitřních kontrol na hranicích dalších více než desítka členských států. Rumunsko, které je na vstup do Schengenu připravenější, reaguje na množství se zamítavá stanoviska podrážděně. Jeho představitelé v nedávné minulosti hrozili např. zastavením podpory Mechanismu pro spolupráci a ověřování pokroku (CVM), zavedení Sedmadvacítkou před třemi lety pro urychlení nezbytných reforem, či pozastavením ratifikace dodatkového protokolu k Lisabonské smlouvě. Ten umožňuje úpravu počtu poslanců Evropského parlamentu pro příští volební období. Rumunsko údajně hrozí i zablokováním ratifikace přístupové smlouvy s Chorvatskem či, ve více symbolické rovině, vystoupením z Mezinárodní organizace frankofonie, jako reakci na zamítavé stanovisko svého dlouhodobého spojence Francie. Zejména rumunský prezident Traian Basescu se nicméně většinu těchto hrozeb, mnohé z nichž vyslovil ministr zahraničí Teodor Bacoschi, snaží popřít. Maďarské předsednictví EU si vstup Rumunska a Bulharska do Schengenského prostoru do konce června zvolilo jako jednu ze svých priorit. Posunu tak může docílit mj. již na setkání

ministrů vnitra Sedmadvacítky na konci ledna v Budapešti.

Více viz: [☞](#)

JE EVROPA NA SPRÁVNÉ CESTĚ SPLNIT CÍLE OZE DO ROKU 2020?

Na začátku ledna zveřejnila Evropská asociace pro větrnou energii (EWEA) zprávu, která tvrdí, že Evropská unie může dosáhnout cíle stanovené pro obnovitelné zdroje energie pro rok 2020.

Tvrzení se opírá o analýzu 27 národních akčních plánů pro obnovitelnou energii (NEAPs), základních dokumentů indikujících politiky a opatření, kterými chce členský stát EU dosáhnout svého individuálního cíle. Dle zprávy sumarizace NEAPs ukazuje, že EU-27 dosáhne podílu 20,7 % na spotřebě energie a třetina (34 %) poptávané elektřiny v EU bude do roku 2020 kryta z obnovitelných zdrojů. Nejvyššího podílu dosáhne větrná energie se 14 % celkové evropské spotřeby elektřiny v roce 2020, následována vodními elektrárnami (10,5 %), biomasou (6,6 %), a fotovoltaikou (2,4 %). 15 členských států plánuje překročit své národní cíle, včele s Bulharskem (+2,8 %), Španělskem (+2,7 %), Řeckem (+2,2 %), Maďarskem

EVROPSKÉ ZPRÁVY A ZAJÍMAVOSTI

Realizovatelnost transevropské transportní sítě pro CO₂

Březnový vstup Rumunska a Bulharska do Schengenu ohrožen

Je Evropa na správné cestě splnit cíle OZE do roku 2020?

Domácnosti největším plátcem ekologických daní v EU

(+1,7 %) a Německem (+1,6 %). 10 států splní své cíle, a jen Lucembursko (−2,1 %) a Itálie (−0,9 %) informovaly Evropskou komisi, že ke splnění svých národních cílů využijí tzv. mechanismu spolupráce. I když uvedená čísla zní pozitivně a při racionálním přístupu mohou obnovitelné zdroje hrát významnou úlohu v nejen evropské energetické politice, přehnaný optimismus není na místě. Svědčí o tom nejen aktuální snahy o narovnání podpůrných schémat v některých státech, ale i výstupy analýz v závislosti na čase. EWEA publikovala podobně pozitivní zprávu i na začátku roku 2010, ovšem s rozdílnými výsledky. Tehdy mělo cíle překročit 8 států, plnit 13 států a neplnit 6 států. **Více informací naleznete ve studii dostupné na: [u](#) a také: [u](#)**

DOMÁCNOSTI NEJVĚTŠÍM PLÁTCEM EKOLOGICKÝCH DANÍ V EU

Eurostat zveřejnil počátkem ledna relativně novátorskou statistiku, která ukazuje, kdo se v EU podílí z jaké části na státních příjmech z energetických, dopravních a dalších „ekologických“ daní.

Ze statiky vyplývá, že státy EU vybraly v roce 2007 na ekologických daních 304 milionů

EUR, tedy zhruba 2,5 % unijního HDP. Ekologické daně tvořily celkem 6,2 % z celkového podílu vybraných daní a sociálních příspěvků v EU. Nejvyšší ekologické daně – 5,9 % HDP – platí obyvatelé Dánska. Jen o něco nižší daně platí obyvatelé v Nizozemsku, Bulharsku, na Maltě a Kypru (3–4 %). Nejmenší jsou pak ve Španělsku a Litvě, kde činí méně než 2 %.

Podle Eurostatu se v letech 1999–2007 podíl ekologických daní na HDP příliš neměnil, případně lehce klesal. To ale neplatí u domácností a firem, kde podíl eko-daní na jejich výdajích naopak rostl. Rostoucí podíl ekologických daní v porovnání s daněmi z příjmu podporují i současné kroky Evropské komise a Rady.

V prosinci minulého roku ministři životního prostředí sedmadvacítky navrhli „zvážit možnost přesunu daňového základu z daní z příjmu směrem ke zdanění energií a využívání přírodních zdrojů“. I tak ale ze statistiky pro rok 2007 vyplývá, že hlavní podíl na ekologických daních měly daně za energii – tvořily 72 % celkových příjmů. Doprava se na zelených daních podílela 24 % a zbylou část pokrývaly daně za znečišťování a využívání přírodních zdrojů. V případě energetických daní se přitom jedná o daně ze surovin jako je uhlí, ropa a plyn, daň z elektřiny a daně z prodeje emisních povole-

nek. V případě dopravy jde zejména o daně za vlastnictví a provoz dopravních prostředků. Nejmenší položku pak tvoří daně za získávání a zpracování přírodních zdrojů, znečišťování, hluk a odpad.

Více viz: [u](#)

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

Komise přijala zprávu
o Nepřímých změnách
využití krajiny (ILUC)
v souvislosti s biopalivy

Evropská unie podepsala
dohodu s Ázerbajdžánem
o dodávkách plynu

Komise dala zelenou
spojení společností
General Electric a Dresser

Komise schválila
státní pomoc velkému
geotermálnímu bojleru
v Alasku

**KOMISE PŘIJALA ZPRÁVU O NEPŘÍ-
MÝCH ZMĚNÁCH VYUŽITÍ KRAJINY
(ILUC) V SOUVISLOSTI S BIOPALIVY**

**Komise dne 22. prosince zveřejnila zprávu
o Nepřímých změnách využití krajiny (ILUC)
ve vztahu k biopalivům a biokapalinám.**

Zpráva dává na vědomí, že vhodné využití ILUC může snížit nežádoucí emise skleníkových plynů a rovněž vysvětluje řadu nejasností, které jsou s dostupnými modely spojeny. Komise se ve zprávě zavazuje, že nadále bude tuto oblast legislativně řídit tak, aby politická rozhodnutí reagovala výhradně na nejnovější vědecké poznatky v této oblasti. Komise chce vytvořit detailní výběr potenciálních politických kroků, které hodlá veřejnosti představit nejpozději v červenci tohoto roku.

Více viz: [↗](#)

**EVROPSKÁ UNIE PODEPSALA
DOHODU S ÁZERBAJDŽÁNEM
O DODÁVKÁCH PLYNU**

**Předseda Evropské komise José Manuel
Barroso a ázerbajdžánský prezident İlham
Alijev podepsali dne 13. ledna v Baku**

**společné prohlášení o dodávkách zemního
plynu do Evropy.**

Postsovětská republika se ve smlouvě zavázala k dlouhodobému dodávání plynu do Evropské unie, která na oplátku zpřístupní Ázerbajdžánu svou energetickou infrastrukturu. Smlouva je důležitým krokem k realizaci tzv. „Southern Gas Corridor“ (Jižního koridoru) a diverzifikaci evropských energetických zdrojů. Předseda Komise označil podpis smlouvy za průlom, který Evropě zprostředkuje přímý přístup k ložiskům zemního plynu v Kaspické pánvi. Komisař pro energetiku Günther Oettinger připomněl, že smlouva je důležitá i vzhledem k očekávanému zvýšení spotřeby zemního plynu v příštích letech. V příštích měsících Ázerbajdžán oznámí, který plynovod ze soustavy Jižního koridoru využije.

Více viz: [↗](#)

**KOMISE DALA ZELENOU SPOJENÍ
SPOLEČNOSTÍ GENERAL ELECTRIC
A DRESSER**

**Evropská komise dne 4. ledna schválila spo-
jení dvou amerických společností General
Electric (GE) a Dresser. Zpráva o spojení firem
byla Komisi doručena 19. listopadu 2010.**

Obří koncern GE, který je aktivní mimo jiné v oblasti energetiky, koupil firmu Dresser zabývající se zejména výrobou zařízení na objevování ropných ložisek, za 3 miliardy dolarů. Komisaři vyhodnotili, že zmíněné horizontální převzetí nebude mít negativní dopad na konkurenční prostředí na evropském trhu.

**KOMISE SCHVÁLILA STÁTNÍ POMOC
VELKÉMU GEOTERMÁLNÍMU BOJLERU
V ALSASKU**

**Evropská komise dala dne 12. ledna zelenou
francouzské státní pomoci pro stavbu geo-
termálního bojleru v Alasku.**

Paříž hodlá do regionu poslat grant ve výši 25,3 milionu euro. Komisaři dospěli k názoru, že zamýšlený projekt nenaruší čistotu hospodářské soutěže a navíc bude mít pozitivní dopad v podobě zvýšení podílu čisté energetiky. Využití tepla z podzemí totiž oproti jeho získávání z plynových zařízení ušetří až 39 000 tun CO₂ ročně.

Bojler se bude nacházet ve městě Beinheim a bude mít výkon 24MW tepla. Jeho součástí bude i 15 km potrubí, které bude vyrobené teplo distribuovat do městské sítě.

Více viz: [↗](#)

O ČEM SE MLUVÍ

Novelizace MiFID
směrnice změny prostředí
komoditních derivátů

NOVELIZACE MIFID SMĚRNICE ZMĚNÍ PROSTŘEDÍ KOMODITNÍCH DERIVÁTŮ

Na počátku února bude ukončena veřejná konzultace, kterou vyhlásila Evropská komise jako „předskokana“ očekávané novelizaci směrnice č. 2004/39/ES o trzích s finančními nástroji (MiFID).

MiFID vstoupil v platnost v roce 2007 jako snaha o vytvoření jednotného trhu s finančními službami a zajištění ochrany investorů. Přenastavení této legislativy regulující evropské podnikání na kapitálovém trhu je dalším článkem ve skládavce větší regulace a transparentnosti finančních a komoditních trhů, které si představitelé G20 vytyčili na podzim 2009.

Novela MiFID doplňuje ostatní návrhy nové legislativy, které jsou teď na stole – Nařízení o OTC derivátech, ústředních protistranách a registrech obchodních údajů (o které jsme Vás informovali v říjnu) a plánovaná novelizace směrnice o zneužívání trhu.

Návrh na změny MiFID ještě není veřejný a očekává se v průběhu května tohoto roku, nicméně již zmíněná konzultace naznačuje, že změny v této směrnici budou rozsáhlejší, než analytici očekávali. Podle všeho bude obsahovat větší důraz na konsolidaci dat, ohlašování transakcí, ochranu investorů a poskytování investičních služeb.

Novela se zaměří na komoditní derivátové trhy a pravděpodobně vznikne zcela nová kapitola, která bude upravovat fungování těchto trhů do budoucna. I přesto, že jednotlivé komoditní trhy se od sebe liší, plánuje Komise pokrýt všechny tyto trhy jednotnými pravidly.

Znepokojení u energetických společností, které obchodují s elektřinou či plynem na vlastní účet, vyvolává záměr zrušit výjimku, která dosud tyto firmy před aplikací MiFID chránila. Hlavním argumentem je bohužel především silný politický konsenzus výjimku zrušit a také fakt, že mnohé komoditní firmy již stejně nyní zakládají dceřiné společnosti s MiFID licencí a není proto důvod výjimku zachovat. Je potřeba si ale uvědomit, že komoditní firmy nepředstavují zdaleka takové systémové riziko jako banky a používají derivátové trhy, aby zajistily své pozice a snížily riziko. Pokud se legislativa primárně „ušíťá“ na míru finančním institucím začne vztahovat i na energetické firmy, sníží to likviditu na trhu a zvýší volatilitu. Také se tím zavedou další překážky vstupu na trh a způsobí snížení počtu účastníků trhu.

Novela MiFIDu bude projednávána na úrovni EU ve spolum rozhodovací proceduře a proto budoucí návrh Evropské komise bude schvalovat Evropský parlament a Rada. Vstup v platnost se tak očekává do konce roku 2012.

KALENDÁŘ UDÁLOSTÍ

Události z energetiky

30. PROSINCE zveřejnila organizace Svensk energi statistiky, podle nichž Švédsko v roce 2010 vyrobilo nejvíce energie v hydroelektrárnách (46 %). Na druhém místě je pak energie jaderná (38 %), jejíž spotřeba vzrostla oproti roku 2009 o více než 11 %. [↗](#)

3. LEDNA dokončila finská energetická společnost Fortum převzetí dvou tepláren v jihopolských městech Bytom a Zabrze. Tímto krokem se Fortum stal druhým nejvýznamnějším hráčem na polském teplárenském trhu. [↗](#)

11. LEDNA zemřeli dva lidé při masivních protestech na jihu Chile. Demonstrace vyvolalo zdražení zemního plynu o 17 %. Akce v chilském městě Punta Arenas navazuje na obdobné akce v sousední Bolívii. [↗](#)

14. LEDNA podepsala společnost BP smlouvu o strategické spolupráci a výměně akcií s ruskou společností Rosněft. Obě společnosti se hodlají společně podílet na hledání ropy v oblasti ruské Arktidy. [↗](#)

17. LEDNA podepsal ruský energetický gigant Gazprom a Japonská agentura pro přírodní zdroje smlouvu o spolupráci, která mimo jiné počítá s možnou výstavbou japonsko-ruského závodu na výrobu zkapalněného zemního plynu (LNG). [↗](#)

15.–16. ÚNORA se v Londýně uskuteční konference s názvem Retrofitting for Energy Savings. Hlavní náplní akce budou nejrůznější aspekty rekonstrukce budov s ohledem na jejich energetickou účinnost. Podrobnosti zde: [↗](#)

13.–16. ÚNORA hostí Washington D. C. již 22. ročník veletrhu a konference s názvem Fuel Cell and Hydrogen Power 2011. Se svými příspěvky týkající se problematiky palivových článků vystoupí více než 150 řečníků z celého světa. [↗](#)

EVROPSKÝ VÝZKUM V OBLASTI JADERNÉ ENERGIE

Evropská unie tradičně podporuje výzkum v nukleární oblasti a její podpora v posledních letech nabývá na intenzitě a objemu. V tomto vydání bulletinu chceme našim čtenářům představit některé hlavní cíle a způsoby podpory.

Jaké je hlavní zaměření podpory a prostřednictvím jakých nástrojů je poskytována?

EU podporuje výzkum v oblasti využití jaderné energie ve dvou hlavních liniích. První z nich představuje podpora ze 7. Rámcového programu Euratomu pro výzkum a vzdělávání v jaderné oblasti zabývající se především jadernou fúzí, štěpením a ochranou před radiací; druhá linie je pak představována přímo speciální institucí Evropské komise, a sice tzv. Společným výzkumným centrem (JRC). Nepřímá podpora (první linie) spadá do kompetence Generálního ředitelství Evropské komise pro výzkum a technologický rozvoj (DG RTD).

Kolik prostředků EU do výzkumu jaderné energie investuje?

V rámci 7. Rámcového programu je největší položkou výše zmíněná oblast jaderné fúze, na kterou je od roku 2007 do roku 2011 věnována částka téměř 2 mld. EUR. V oblasti jaderného štěpení se na příslušné projekty vydává téměř 300 mil. EUR a program řízený JRC disponuje

rozpočtem téměř 600 mil. EUR. Celkově jde tedy o prostředky převyšující 2,7 mld. EUR; oproti předcházejícímu rozpočtovému období jde o částku téměř dvojnásobnou.

Čím konkrétně se výzkum zabývá?

V rámci výzkumu jaderné fúze je klíčovým projektem příprava a výstavba experimentálního jaderného reaktoru ITER (viz dále). Kromě tohoto projektu se výzkum soustředí na technologie pro demonstrační projekt elektrárny pracující na bázi jaderné fúze v režimu již komerční výroby energie, na dlouhodobější otázky spojené s využitím fúze, lidské zdroje a infrastruktury potřebné pro tento vysoce náročný proces. V oblasti štěpení a odpadů z produkce jaderné energie je podporován výzkum pro řízené nakládání s odpady, moderní reaktorové systémy příštích generací a jejich bezpečnost, ochranu před radiací a podobně jako v oblasti fúze i zde EU věnuje peníze na výchovu odborníků a vytváření příslušných infrastruktur.

K čemu má sloužit ITER a v jaké fázi se jeho příprava nalézá?

O některých peripetiích tohoto projektu jsme psali v minulých vydáních našeho bulletinu; souvisely zejména s nejasnostmi okolo dalšího financování projektu. ITER je projektem mezinárodním – vedle EU se v něm angažují Spojené státy, Rusko, Čína, Indie, Japonsko a další země.

Vlastní přípravy započaly již koncem 80. let minulého století. Reaktor je umístěn v lokalitě poblíž francouzského města Cadarache, první práce související s přípravou území byly zahájeny v lednu 2007. Pro letošní rok byla v itineráři projektu naplánována výstavba vlastního komplexu pro umístění reaktoru a v roce 2015 mělo být zahájeno sestavování samotného reaktoru (Tokamaku). Postup prací bude ovšem i nadále silně závislý na ochotě smluvních partnerů projektu celý proces dále financovat; EU si je vědoma, že krach projektu by byl těžkou ranou celému evropskému jadernému výzkumu.